

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Kirkkohallituksen täysistunto / Kyrkostyrelsens plenum

Kokousaika/Tid	22.09.2026 10:15 -	
Kokouspaikka/Plats	Kirkon talo, neuvotteluhuone Jerusalem	
Jäsenet/Medlemmar	Tapio Luoma (puh.joht./ordf.)	111–117, 120–132 §
	Katri Korolainen (puh.joht./ordf. 118, 119 §)	
	Jari Jolkkonen	
	Kaisamari Hintikka	111–117, 120–132 §
	Kimmo Koivisto	111–117, 120–132 §
	Kari Aakula	
	Hannu Kallunki	
	Vuokko Vänskä	
	Martina Harms-Aalto	111–131 §
	Pekka Niiranen	etäyhteys/på distans
	Eino Nissinen	
	Päivi Raunu	
	Ulla Ruusukallio	etäyhteys/på distans
	Lotta Endtbacka	

Viranhaltijat/Tjänsteinnehavare

Niilo Pesonen	
Kimmo Kääriäinen	111–117, 120–132 §
Anna Kaarina Piepponen	
Petri Määttä	111–117, 120–132 §
Juha Tuohimäki	
Noora Allenius	
Eeva-Kaisa Heikura	
Minna Hietamäki	
Asta Virtaniemi (siht./sekr.)	
Lola Talvitie	

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Elina Hellqvist

113 §

Anni Rinne

116 §

Laura Huovinen

118, 119 §

Johanna Simpanen

130 §, etäyhteys/på distans

Edla Mäkelä

131, 132 §

Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem

Tarkastanut/Justerat

Asta Virtaniemi

Vuokko Vänskä

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

§ 132 Lupahakemus; Tammisalons kirkon käytöstä luopuminen

Diaarinumero DKIR/466/03.03.02/2026

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto on 17.06.2026 § 57 päättänyt hyväksyä Tammisalons kirkon käytöstä luopumisen ja hakea sille Kirkkohallitukselta kirkkolain mukaista lupaa. (Liite 132 §)

Luopumisen kohteena oleva kirkko

Tammisalons kirkon on suunnitellut arkkitehti Lauri Silvennoinen (1921--1969) ja se on valmistunut vuonna 1966. Rakennuksen osin vapaamuotoisessa pohjakaavassa on monikulmaisia tiloja, joista keskeisenä kuusikulmainen kirkkosali kohoaa ulkoarkkitehtuurissa muita tiloja korkeammaksi. Salissa on taiteilija Erkki Heikkilän suunnittelema lasimaalaus Pitkäperjantai. Julkisivut ovat puhtaaksi muurattua punatiiltä, yksityiskohtina tummat puusäleiköt ja kupariset otsalistat. Kirkon edustalla on betonirakenteinen, kolmen pilarin kannatteleva siro kellotorni huipullaan metallinen risti.

Voimassa olevassa asemakaavassa kirkolla ei ole suojelumerkintää. Kirkko sisältyy Tammisalons kaupunginosan vireillä olevan asemakaavamuutoksen suunnittelualueeseen. Tammisalons kirkosta on laadittu rakennushistoriaselvitys (A-insinöörit 2025).

Museoviraston lausunto

Museovirasto on antanut 07.06.2026 lausunnon Tammisalons kirkosta luopumisesta. Museovirasto pitää tyydyttävänä ratkaisuna kiinteistön kehittämistä viitesuunnitelman mukaan. Korkeassa rakennusosassa sijaitseva kirkkosali ympäröivine sisäänkäynti-, aula yms. oheistiloineen sekä kellotorni säilyisivät. Nykyinen seurakuntatilojen siipi korvattaisiin uudella rivitalosiivellä, jonka hahmo ja julkisivumateriaali viittaavat alkuperäiseen arkkitehtuuriin. Lisäksi tontille rakennettaisiin arkkitehtuuriltaan samanhenkinen erillinen rivitalo. Merkittävistä muutoksista ja käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta rakennus edelleen säilyisi Tammisalons kaupunkikuvassa

Kirkkohallitus - Täysistunto

22.09.2026

keskeisiltä kirkollisilta piirteiltään. Edellä todettu huomioon ottaen Museovirasto ei näe estettä kiinteistön luovuttamiselle.

Myynnin yhteydessä on kuitenkin varmistettava, että tuleva omistaja on tietoinen kirkon kulttuurihistoriallisesta merkittävydestä sekä säilyvien osien suojelusta asemakaavassa. Museoviraston näkemyksen mukaan suojelun tarve koskee myös keskeisiä sisätiloja, kuten kirkkosalia erityispiirteineen. Kun kirkko ei luovuttamisen jälkeen ole enää kirkkolain tarkoittama kirkollinen rakennus, tulee Museoviraston sijaan Helsingin kaupunginmuseumuseo (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) olemaan kuultava museoviranomainen esim. korjaus- ja muutostöiden yhteydessä.

Seurakuntaneuvoston lausunto

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto on tehnyt päätöksen 06.04.2022 § 72, jonka mukaan se 1. luopuu Tammisaloon kirkosta vuoden 2023 alusta lukien sillä edellytyksellä, että kiinteistöosasto katkaisee sisäisen vuokran perimisen Tammisaloon kirkosta 31.12.2022 ja 2. antaa lausunnon seurakunnan tilantarpeista vuodelle 2023. 3. tukee Tammisaloseuraa ja muita tammisalolaisia toimijoita uudenlaisen ratkaisun löytämiseksi niin, että Tammisaloon kirkko voisi säilyä ja kehittyä alueen keskeisenä toimitilana.

Tuomiokapitulin lausunto

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli on antanut 19.08.2026 § 25 asiasta lausunnon, jonka mukaan kirkoista luopumisen kynnys tulisi olla korkealla. Kirkot eivät ole mitä tahansa rakennuksia, vaan niillä on ainutlaatuinen merkitys alueen ihmisille, identiteetille ja historialle ja ne julistavat Jumalasta jo pelkällä olemassaolollaan. Valtioneuvoston hyväksymässä Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa todetaan, että kulttuuriomaisuus turvaa yhteistä muistiamme ja näillä kohteilla on erityistä merkitystä yhteiselle identiteettillemme. Silloinkin kun taloudelliset haasteet edellyttävät kiinteistöistä luopumista, tulisi luopumiset pyrkiä kohdentamaan ensisijaisesti muihin tiloihin kuin kirkkoihin. Harkinnassa on syytä ottaa huomioon kokonaisuus, johon kuuluvat niin toiminnalliset ja historialliset kuin rakennusten kuntoon ja elinkaareen liittyvät seikat sekä seurakunnan ja seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Esitetystä selvityksestä käy ilmi, että suunnitelmat Tammisaloon kirkosta luopumisesta ovat herättäneet alueella ja alueen toimijoiden parissa kritiikkiä ja vastustusta. Asiaa on käsitelty mm. Tammisaloseuran puitteissa ja erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja on kartoitettu laajasti. Toimivia malleja ei kuitenkaan ole löytynyt eikä Roihuvuoren seurakunnalla ole ollut taloudellisia edellytyksiä pitää käytössään Tammisaloon kirkkoa. Ottaen myös huomioon, että kirkkokiinteistö on huonokuntoinen ja laaditun alustavan korjaustapaselvityksen perusteella sen korjaus tulisi kalliimmaksi kuin vastaavanlaisen uudisrakennuksen rakentaminen, tuomiokapituli katsoo, ettei luopumiselle ole estettä.

Tuomiokapituli toteaa, että yhteisen kirkkovaltuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaislainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen. Valitusosoituksen osalta tuomiokapituli toteaa, että lupamenettelyä koskevan kirkkolain 3 luvun 21 §:n ja valitusoikeutta koskevan kirkkolain 12 luvun 5 §:n sekä hallituksen esityksen (HE 108/2022) mukaan muutoksenhakumahdollisuutta ei ole vielä seurakunnan tai seurakuntayhtymän tekemästä luvan hakemista koskevasta päätöksestä vaan kirkollisvalitus voitaisiin tehdä vasta kirkkohallituksen päätöksestä, jolla lupa evätään tai myönnetään. Näin ollen yhteisen kirkkovaltuuston päätökseen on asianmukaisesti liitetty kirkkolain 12 luvun 4 §:ään perustuva valituskielto.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto on arvioinut lapsivaikutukset kiinteistön luopumispäätöksen yhteydessä 6.4.2022 § 72. Arvion mukaan päätöksellä on merkittäviä lapsivaikutuksia, koska Tammisaloon kirkkoa käyttävät viikoittain seurakunnan lapsi- ja nuorisotyön ryhmät ja partiolaiset. Roihuvuoren seurakunta on luopunut kohteesta vuoden 2023 alussa ja rakennus on sen jälkeen ollut osittain ulkopuolisille vuokrattu. Roihuvuoren seurakunnan käytössä ovat Roihuvuoren kirkko ja Laajasalon kirkko.

Tammisaloon kirkon käytöstä luopumisesta on käyty keskustelua mm. Tammisaloseuran vuosikokouksen 28.3.2022 yhteydessä pidetyssä asukasillassa, jossa kirkkoherra esitteli seurakunnan tunnuslukuja, taloustilannetta sekä uusia vaihtoehtoisia malleja kirkon tulevasta hallinnoinnista ja käytöstä.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Museovirasto on seurannut kirkon tontin viitesuunnittelua (Tammisalon kaavamuuotos, viitesuunnitelma 20.2.2026, arkkit.tsto. Pet Michael Oy) sekä perehtynyt rakennuksen kuntoa koskeviin selvityksiin. Museovirasto pitää tyydyttävänä ratkaisuna kiinteistön kehittämistä viitesuunnitelman mukaan. Museovirasto ei näe estettä kiinteistön luovuttamiselle.

Kirkkokiinteistölle on löytynyt ostaja, joka on kiinnostunut hankkimaan tontin rakentaakseen uusia asuinrakennuksia sekä kunnostaakseen tontille jäävän suojelumääräysten alaisen rakennuksen työateljee- ja asuinkäyttöön. Kiinteistöstä luopuminen on linjassa kiinteistöstrategian ja Hiilineutraali Kirkko -tavoitteen kanssa.

Tuomikapitulin lausunnon mukaan kirkon käytöstä luopumiselle ei ole lainmukaista estettä, mutta pitää asiaa valitettavana etenkin paikallisyhteisölle.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräenemmistöllä. Lupa Tammisalon kirkon käytöstä luopumiseen on myönnettävissä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki luku 3 § 9, 21, 22 ja 23 sekä luku 10 § 15 ja 23. Kirkkojärjestys luku 3 § 2, 29, 50, 52, ja 61 sekä luku 10 § 4.

Lisätiedot yliarkkitehti Edla Mäkelä, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus Kirkkohallitus myöntää Helsingin seurakuntayhtymälle kirkkolain mukaisen luvan vuonna 1966 valmistuneen Tammisalon kirkon käytöstä luopumiselle. Tammisalon kirkon kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle kirkolliselle arvoesineistölle (21 kpl Basiksessa) tulee päivittää säilytettävän esineistön uusi sijaintipaikka ennen rakennuksen siirtymistä uudelle omistajalle. Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti.

Käsittely Martina Harms-Aalto ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Todettiin hänet esteelliseksi.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Ote Helsingin seurakuntayhtymä ja Museovirasto, tiedoksi Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto
VALITUSOSOITUS

Kirkkohallituksen täysistunnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella. Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, saa kirkollisvalituksella hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen (laillisuusperuste).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, myös tämän yhteystiedot
Kirkkohallitus - Täysistunto
on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä
valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle. Sen voi myös lähettää postitse tai sähköisesti. Valitus toimitetaan omalla vastuulla.

Valituksen on oltava perillä Helsingin hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Helsingin hallinto-oikeuden osoite

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Puhelin 029 56 42069

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 euroa.